

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/135/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713206079
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5713206079.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd Žilina, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci žalobcu: C. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I.-C., S. XX/XX, právne zastúpený: JUDr. Vladimír Kašuba, advokát so sídlom v I., R. XX, proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefánikova 17, IČO: 31 595 545, o zaplatenie 3.057,27 Eur, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin, č. k. 11C/23/2013-259 zo dňa 24. februára 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu m e n í tak, že žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 3.057,27 Eur, do troch dní.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobný návrh žalobcu, ktorý sa po čiastočnom späťvzati návrhu domáhal zaplatenia istiny 3.057,27 eur. O trovách konania si vyhradil, že bude rozhodnuté do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Vychádzal zo zistenia, že medzi účastníkmi nebolo sporné, že žalobca a právny predchodca žalovaného dňa 01.04.2001 uzavreli zmluvu o osobnom poistení, predmetom ktorej bolo životné poistenie a úrazové poistenie. Nebolo spochybnené, že žalobca dňa 26.02.2012 utrpel úraz nohy, následkom ktorého prišiel o pravú dolnú končatinu v predkolení. Po uzavretí zmluvy o osobnom poistení bola u žalobcu zistená choroba diabetes mellitus, napriek tomu navrhovateľ neinformoval odporcu o zistení tohto ochorenia a nepostupoval v zmysle dojednaných podmienok, t.j. po uzavretí poistnej zmluvy neoznámil odporcovi, že trpí uvedenou chorobou. predmetom dokazovania bolo predovšetkým preukázať, či úraz žalobcovi spôsobil zhoršenie základného ochorenia - diabetes mellitus. Pri rozhodovaní vychádzal najmä zo znaleckého posudku č. 212/2014. Je nepochybné, že žalobca sa domáhal plnenia z úrazového poistenie, t.j. následky, na ktoré poukazuje žalobca (strata dolnej končatiny) by museli byť v príčinnej súvislosti s úrazom (popálenina). Zo znaleckého posudku jednoznačne vyplynulo, že strata dolnej končatiny v oblasti predkolenia, na ktorú poukazoval žalobca, nebola v príčinnej súvislosti s úrazom, ale následkom choroby - syndróm diabetickej nohy, a preto na túto skutočnosť sa nevzťahuje poistenie (úrazové). Pokiaľ žalobca poukazoval na Všeobecné zmluvné podmienky, ktoré mu boli predložené s tým, že súčasťou zmluvy boli rozdielne individuálne dojednané zmluvné podmienky, táto skutočnosť v konečnom dôsledku nemala vplyv na prípadné plnenie zo strany žalovaného. Je nepochybné, že bolo na žalobcovi, aby preukázal, že následok (strata dolnej končatiny) bol v príčinnej súvislosti s úrazom (jednalo sa výlučne o úrazové poistenie). Avšak strata dolnej končatiny u žalobcu bola v príčinnej súvislosti s chorobou (diabetes), na ktorú sa poistenie nevzťahovalo. O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 151 ods. 2 O.s.p. (správne malo byť uvedené ust. § 151 ods. 3 O.s.p., poznámka odvolacieho súdu).

V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podal odvolanie žalobca. Namietal, že záver okresného súdu nie je správny v tom, že rozdielnosť všeobecných poistných podmienok nemá vplyv na prípadné

plnenie žalovaného. Mal úraz ako je tento definovaný v čl. 2 odsek 2 všeobecných poisťných podmienok pre úrazové pripoistenie. Z odpovede v znaleckom posudku vyplýva, že následkom úrazu samotného nedošlo k zhoršeniu jeho základného ochorenia - diabetes mellitus, ani jeho komplikácie - syndrómu diabetickej nohy. Znalec sa vyjadril, že „možno“ by v budúcnosti došlo aj bez vplyvu úrazu k strate časti dolnej končatiny, a to znamená, že teraz k nej došlo vplyvom, t.j. následkom úrazu. Záver, že stratil dolnú končatinu ako následok choroby, odporuje vykonanému dokazovaniu. Z podmienok zmluvy mu nevznikla povinnosť oznamovať žalovanému, že trpí chorobou diabetes mellitus. Poistenie je o náhodných javoch. Toto ochorenie nemusel získať a riziko ochorenia poisteného, rovnako ako riziko jeho úrazu je rizikom podnikania. poukázal i na ust. § 788 a nasl. Občianskeho zákonníka. Navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a priznať mu žalovanú istinu 3.057,27 eur.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd v zmysle § 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.06.2016 (ďalej len O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 201, § 204 ods. 1 O.s.p.), potom ako v potrebnom rozsahu sám opakovane dokazovanie v zmysle ust. § 213 ods. 3 O.s.p. rozsudok okresného súdu podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi istinu 3.057,27 eur do troch dní.

Žalobca pred odvolacím súdom zotrval na svojich tvrdeniach. Má za to, že aj vzhľadom na opakované dokazovanie a dokazovanie pred okresným súdom bola dostatočne preukázaná dôvodnosť ním uplatneného nároku. Žalovaný od začiatku konania poukazoval na všeobecné poisťné podmienky, ktoré sa však k poisteniu nevzťahovali. Zo všeobecných poisťných podmienok, ktoré sa týkali jeho osoby, má nárok na plnenie z dôvodu úrazu. Z odborného lekárskeho vyjadrenia a znaleckého posudku je zrejmé, že podmienky výluky naplnené neboli. K zhoršeniu základného ochorenia diabetes mellitus v súvislosti s úrazom nedošlo. Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo svojich úvahách operuje s pravdepodobnosťou, avšak pri rozhodovaní treba vychádzať z reálne zisteného skutkového stavu. Nie sú dané ani predpoklady pre prípadné zníženie výšky poisťného plnenia. Nepovažoval za potrebné skúmať, či poskytnutú pomoc mu blízka osoba poskytuje riadne, existoval medzi nimi určitý stupeň dôvery.

Žalovaný poukazoval na čl. 4 písm. k/ a čl. 2 Všeobecných poisťných podmienok pre úrazové poistenia, ako aj ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúcich poistenie, bol žalobca povinný dbať na to, aby k poisťnej udalosti nedošlo. Zo záveru znaleckého posudku vyplýva, že žalobca svojím správaním prispel k vzniku ochorenia a vzniku úrazu. Bol si vedomý svojho ochorenia, preto sa mal presvedčiť či termofór, o ktorý požiadal svoju nevlastnú dcéru, bol takej teploty, aby nedošlo k úrazu. Navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť.

V preskúmvanej veci je potrebné uzavrieť, že na daný právny vzťah medzi účastníkmi konania sa vzťahujú všeobecné poisťné podmienky životného poistenia, všeobecné poisťné podmienky úrazového poistenia, zmluvné dojednania predložené žalobcom spolu so žalobným návrhom (č.l. 7-12). S uvedenými podmienkami bol žalobca oboznámený pri uzatváraní zmluvy a k týmto podmienkam aj podpisom zmluvy pristúpil. Pokiaľ žalovaný k svojmu vyjadreniu pripojil všeobecné poisťné podmienky (č.l. 25-26), jedná sa o odlišné všeobecné podmienky, s ktorými žalobca nebol oboznámený, a preto nie je možné na ne prihliadať.

Žalobca s právnym predchodcom žalovaného dňa 18.4.2001 uzavrel zmluvu o životnom poistení a úrazovom pripoistení. Rozsah poistenia pre prípad invalidity následkom úrazu vo voľnom pracovnom čase v poisťnej dobe bolo dohodnuté do 263.152 Sk (8.735/05 eur).

V zmysle čl. 2 bod 2 Všeobecných poisťných podmienok pre úrazové poistenie (ďalej len VPPÚP) sa poisťnou udalosťou v úrazovom poistení považuje úraz poisteného. Úrazom sa rozumie akýkoľvek neúmyselný, náhly a neočakávaný následok pôsobenia vonkajších síl, vlastnej telesnej sily človeka, alebo neočakávané a neprerušované pôsobenie extrémne vysokých alebo nízkych vonkajších teplôt, plynov, pár, žiarenia, elektrického prúdu a jedov (s výnimkou mikrobiálnych jedov a imunotoxických látok), ktorým bola poistenému počas trvania poistenia spôsobená, nezávisle od jeho vôle, smrť alebo telesné poškodenie, ktoré zanechalo trvalé následky. Ak sa trvalé následky prejavili alebo smrť nastala po skončení poistenia, je poisťiteľ povinný plniť vtedy, ak došlo k úrazu v čase trvania poistenia.

V zmysle čl. 3 bod 2 VPPÚP poisťiteľ neplní za vznik a zhoršenie kýl (hemií), nádorov všetkého druhu a pôvodu, za vznik a zhoršenie aseptických zápalov, šľachových pošiev, úponov svalových, ťahových váčkov a epikondylitíí, za náhle platničkové chrbticové syndrómy, náhle príhody cievne a za emócie sietnice, infekčné choroby, i keď boli prenesené zranením, a za pracovné úrazy, ktoré nastali v dôsledku choroby z povolania, následky diagnostických, liečebných a preventívnych zákrokov, ktoré neboli vykonané za účelom liečenia následkov úrazu, alebo neodborných zásahov, ktoré si poisťený vykoná alebo si nechá vykonať na svojom tele, zhoršenie choroby následkom úrazu.

V zmysle čl. 3 Zmluvných dojednaním k úrazovému pripoisteniu (ďalej len ZD) ak sa potvrdí, že poisťený následkom úrazu zostane v trvale invalidite, vypláca poisťiteľ poisťenému časť poistnej sumy, zodpovedajúcu stupňu invalidity podľa tabuľky strát uvedenej v čl. 5.

V zmysle tabuľky strát v čl. 5 bod 1 písm. i/ ZD pri úplnej strate alebo úplnej strate funkčnosti jednej nohy až do stredy lýtka alebo jedného chodidla je stupeň invalidity 50%.

V zmysle tabuľky B - trvalé následky úrazu žalovaného, platné od 1.1.2012, na úraz žalobcu platí diagnóza N 83 - strata dolnej končatiny so zachovaním kolenného kĺbu so stupňom invalidity 35%. V zmysle tejto tabuľky následne žalobca zo dňa 10.3.2015 (č.l. 174) aj upravil svoj žalobný návrh.

Z odborného vyjadrenia Kliniky Transplantačnej a cievnej chirurgie Martin zo dňa 18.6.2013 (č.l. 61-62) žalobca je 12 rokov liečený na diabetes mellitus v štádiu komplikácii, po žilovej trombnóze pravej dolnej končatiny v r. 2006. Po termickom poškodení planty - termofor, s defektom v oblasti plosky nohy, ktorý bol primárne sledovaný a ošetrovaný chirurgom na chirurgickej ambulancii. Pre progresiu lokálneho nálezu so vzostupom TT do 38 stupňov prijatý na kliniku, pričom pri prijíme laboratórne vysoké zápalové parametre. Podľa Wagnerovej klasifikácie sa jedná o 5 stupeň diabetickej nohy. Dňa 11.4.2012 robená transmetatarzálna amputácia II-V prsta PDK s ponechaním otvorenej rany na sekundárne hojenie pre výraznú zápalovú zložku. Napriek intenzívnej liečbe pre progresiu lokálneho nálezu s postupujúcou gangrénou indikovaná amputácia v predkolení PDK dňa 26.4.2012. V závere sa konštatuje, že poranenie termofórom mohlo zhoršiť lokálny nález na diabetickej nohe. K poškodeniu došlo v teréne diabetickej nohy. Termické poškodenie nezhoršilo základné ochorenie - diabetes mellitus.

V závere znaleckého posudku č. 212/2014 forensic.sk, Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o., znaleckej organizácie v odbore Zdravotníctvo a farmácia, so sídlom Bratislava sa konštatuje, že následkom samotného úrazu nedošlo k zhoršeniu základného ochorenia žalobcu - diabetes mellitus, ani jeho komplikácie - syndrómu diabetickej nohy. Úraz však urýchlil možný následok syndrómu diabetickej nohy - stratu časti končatiny amputáciou, ku ktorej by možno v budúcnosti - aj bez vplyvu úrazu - došlo v dôsledku postupu základného ochorenia pacienta (cukrovky). Pravdepodobnosť nevyhnutnej amputácie v budúcnosti ťažko kvantifikovať, záleží totiž na mnohých aktuálnych, aj budúcich okolnostiach a faktoroch. Časový horizont mohol dosiahnuť interval niekoľkých rokov až desiatok rokov a pravdepodobnosťou rádovo až desiatok percent. Na druhej strane je nutné uviesť, že z odborného hľadiska hojenie rany, ktorá vznikla úrazom, bolo nepriaznivo ovplyvnené ochorením navrhovateľa a jeho komplikáciou - syndrómom diabetickej nohy. Je takmer isté, že v neprítomnosti syndrómu diabetickej nohy by sa popálenina zhojila a nedošlo by k amputácii časti končatiny. Žalobca svojim správaním prispel k vzniku poškodenia. Ako aj vyplýva z jeho výpovede, zrejme bol dostatočne informovaný o svojom ochorení, teda aj o poruche citlivosti nôh, ale použil termofor, o ktorého teplote sa nepresvedčil. Prikladanie termoforu nie je jednoznačne uznávaným štandardným liečebným postupom. Nepříjemný pocit chladu môže byť však následkom poškodenia nervov v rámci syndrómu diabetickej nohy a priloženie termoforu môže tento nepříjemný pocit zmierniť. Každý pacient s týmto syndrómom hľadá akúkoľvek dostupnú možnosť pre zvýšenie kvality života a osobného komfortu, preto aj použitie termoforu je možné akceptovať ako bežne dostupnú metódu ohrevu končatín. Pri rozvinutom syndróme diabetickej nohy sú poruchy citlivosti rôzneho stupňa vysoko pravdepodobné, vznikajú postupne a pacient má čas na to, aby si ich uvedomil.

Vo veci bolo teda jednoznačne preukázané, že žalobca utrpel úraz, následkom čoho bola amputácia pravej dolnej končatiny so zachovaním kolenného kĺbu. Žalovaný sa v konaní bránil, že na daný prípad sa vzťahuje výluka, nakoľko nezodpovedá za zhoršenie choroby následkom úrazu.

Samotný žalovaný koncipoval výluky z úrazového pripoistenia uvedené v čl. 3 bod 2 VPPÚP, kde okrem iného určite uviedol, že poisťiteľ neplní „za zhoršenie choroby následkom úrazu“. Z vykonaného dokazovania však jednoznačne vyplýva (odborné vyjadrenie, znalecký posudok) že následkom úrazu nedošlo u žalobcu k zhoršeniu jeho základného ochorenia diabetes mellitus a ani syndrómu diabetickej nohy. Znalec len konštatoval, že niekedy v budúcnosti by možno aj bez vplyvu úrazu došlo k strate dolnej končatiny, avšak pravdepodobnosť tejto amputácie sa nedá kvantifikovať.

Je pravdou, že znalec sa tiež vyjadril, že ak by žalobca netrpel na syndróm diabetickej nohy, s veľkou pravdepodobnosťou by sa zahojila popálenina bez nutnosti amputácie končatiny. Vylúka z poistenia však vo VPPÚP nebola takto koncipovaná, teda že žalovaný nemá povinnosť plniť ak k úrazu dôjde na časti tela poisteného, ktoré pred úrazom trpelo nejakou chorobou a táto mala za následok, že rana sa nezahojila.

Podľa § 816 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), z poistenia osôb má poistený právo, aby mu bola vyplatená dohodnutá suma alebo aby mu bol platený dohodnutý dôchodok alebo aby mu bolo poskytnuté plnenie vo výške určenej podľa poisťných podmienok, ak u neho nastane poisťná udalosť.

Podľa § 820 OZ, ak je poisťnou udalosťou úraz poisteného, je poisťiteľ oprávnený znížiť sumu, ktorú má vyplatiť, ak došlo k úrazu následkom požitia alkoholu alebo návykových látok poisteným.

Nebolo preukázané, že k úrazu žalobcu by došlo následkom požitia alkoholu alebo návykových látok žalobcom. To, že si žalobca priložil termofor, aj zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že prikladanie termoforu je možné považovať za zlepšovanie komfortu človeka, ktorý trpí ochorením syndrómu diabetickej nohy. Termofor mu prikladala jeho blízka osoba, ktorej dôveroval, preto nemožno jeho konania ani kvalifikovať ako nezodpovedné. Vzhľadom na uvedené odvolací súd nevidel ani dôvod na zníženie poisťnej sumy za úraz.

Vychádzajúc z konštatovaného skutkového stavu, odvolací súd dospel k záveru, že uplatňovaný nárok žalobcu je odôvodnený, a preto podľa § 220 O.s.p. zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 3.057,27 eur. Rozsah poistenia pre prípad invalidity následkom úrazu vo voľnom pracovnom čase v poisťnej dobe bolo dohodnuté do 8.735/05 eur, z ktorej sumy 35% predstavuje žalovaná suma.

V zmysle ust. § 224 ods. 4 O.s.p. o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)